

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
1.2 Facultatea / Departamentul	ȘTIINȚE POLITICE, FILOSOFIE ȘI ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII
1.3 Catedra	DEPARTAMENTUL DE ȘTIINȚE POLITICE
1.4 Domeniul de studii	Relații Internaționale și Studii Europene
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii / Calificarea	Relații Internaționale și Studii Europene

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Geostrategie și geopolitică						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Dr. Mihai Panu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. Emanuel Copilaș						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Obl

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					35
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					1
Examinări					3
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual		94			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Competențe în zona disciplinelor înrudite cu geopolitica: Teoria Relațiilor Internaționale, Istoria Relațiilor Internaționale, Politică Externă și Diplomatie.
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Stăpânirea unei limbi străine (engleză sau germană) la nivel de bază (citit). Capacitatea de abordare critică a bibliografiei de curs și seminar. Stăpânirea ariei conceptuale specifice Istoriei Relațiilor Internaționale.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Tablă dotată cu instrumente de scris; Video-proiector; Laptop având conexiune la internet; • Sală de curs adecvată pentru găzduirea în condiții bune a studenților; Nu se permite folosirea telefoanelor mobile;
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Tablă dotată cu instrumente de scris; Video-proiector; Prezența se face întotdeauna la începutul seminarului; Fiecare seminar presupune existența cel puțin a unui referent care va avea responsabilitatea prezentării temei de seminar pe care și-a ales-o/care i-a fost alocată.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea principalelor concepte, modele și orientări promovate de școlile de gândire geopolitică afirmate în epoca modernă; • Consolidarea cunoștințelor fundamentale privind dimensiunea spațială a relațiilor de putere; • Cunoașterea și înțelegerea poziției geopoliticii românești în discursul geopolitic global. • Înțelegerea adecvată a configurației relațiilor de putere în sistemul internațional.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aptitudinea de a interactiona în societate • Formarea unei atitudini valorizante, constructive față de cunoașterea dimensiunilor spațiale, structurale și funcționale din sfera exercițiului puterii. • Înțelegerea importanței geografiei politice în studiul relațiilor dintre state. • Deprinderea unor aptitudini specifice în dimeniul analizei sferei socio-politice și a condiționărilor sistemice la care este supusă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • formarea abilităților de analiză, și interpretare a unor situații problemă de natură politico-teritorială și socio-spațială, în relație cu interesele economice ale diverselor puteri.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • exersarea competențelor de soluționare a unor situații problemă, de factură politico-teritorială sau de securitate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs Introductiv	Discutarea unor chestiuni organizatorice. Prezentarea bibliografiei. Prezentarea sistemului de examinare.	Prelegerea va fi principalul instrument de predare. Se va avea în vedere o prezentare diacronică a principalelor școli de gândire în domeniul geopoliticii și geostrategiei. Se vor aduce în discuție și anumite studii de caz pentru o mai bună înțelegere a materiei predate.
Clarificări conceptuale.	Expunere,	John Agnew, Geopolitics. Re-visioning world politics,

Relevanța istorică a studiilor geopolitice	exemplificare, definire, prelegere	Second Edition, London, Routledge, 2003, pp. 85-125 Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Editura Comunicare.ro, 2003, pp. 25-45. Rudolf Kjellen, Die Großmächte und die Weltkrise, Wiesbaden, Springer Fachmedien, 1921, pp. 168-243.
Geopolitica anglo-americană I	Expunere, exemplificare, definire.	Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Editura Comunicare.ro, 2003, pp. 45-65. Alfred Thayer Mahan, The Influence of Sea Power Upon History, 1890, Little, Brown and Co., pp. 14-43. Gerry Kearns, Geopolitics and Empire. The legacy of Halford Mackinder, Oxford University Press, 2009, pp. 15-37.
Geopolitica anglo-americană II	Expunere, exemplificare, definire.	Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Editura Comunicare.ro, 2003, pp. 65-73. Saul Cohen, Geopolitics. The Geography of International Relations, Third Edition, London, Rowman & Littlefield, 2015, pp.1-65.
Școala geopolitică germană I	Expunere, exemplificare, definire.	Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Editura Comunicare.ro, 2003, pp. 73-78. Richard Hennig, Geopolitik. Die Lehre vom Staat als Lebewesen, Wiesbaden, Springer, Fachmedien, 1928, pp. 10-98.
Școala geopolitică germană II	Expunere, exemplificare, definire.	Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Editura Comunicare.ro, 2003, pp. 79-101. Richard Hennig, Geopolitik. Die Lehre vom Staat als Lebewesen, Wiesbaden, Springer Fachmedien, 1928, pp. 215-302.
Instrumentalizarea ideologică a geopoliticii în secolul al XX-lea	Expunere, exemplificare, definire.	Colin Flint, Introduction to geopolitics, New York, Routledge, 2006, pp. 105-131. Gertjan Dijkink, National Identity and Geopolitical Visions, London, Routledge, 1996, pp. 1-36.
Perspective asupra geografiei politice a statelor	Expunere, exemplificare, definire.	John Short, An Introduction to Political Geography, London, Routledge, 2003, pp. 71-133. Richard Hennig, Geopolitik. Die Lehre vom Staat als Lebewesen, Wiesbaden, Springer Fachmedien, 1928, pp. 171-201.
Geopolitica Războiului Rece I	Expunere, exemplificare, definire.	Constantin Hlihor, Geopolitica și Geostrategia în analiza Relațiilor Internaționale Contemporane, București, Editura Universității Naționale de Apărare "Carol I", 2005, pp. 69-89. Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Editura Comunicare.ro, 2003, pp. 281-331.
Geopolitica Războiului Rece II	Expunere, exemplificare, definire.	Saul Cohen, Geopolitics. The Geography of International Relations, Third Edition, London, Rowman & Littlefield, 2015, pp. 65-95.
Relevanța geopolitică a Orientului Mijlociu	Expunere, exemplificare, definire.	Saul Cohen, Geopolitics. The Geography of International Relations, Third Edition, London, Rowman & Littlefield, 2015, pp. 375-417.
Internaționalizarea terorismului: perspective	Expunere, exemplificare,	Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Editura Comunicare.ro, 2003, pp. 331-363.

geopolitice	definire.	Colin Flint, Introduction to geopolitics, New York, Routledge, 2006, pp. 157-187.
Geopolitica în era globalizării. Implicații pentru România	Expunere, exemplificare, definire.	Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Editura Comunicare.ro, 2003, pp. 363-392. Strategia de securitate națională a României: http://www.presidency.ro/static/ordine/SSNR/SSNR.pdf
Curs recapitulativ	Expunere, exemplificare, definire, revizuire, contextualizare.	Revizuirea unor concepte și teorii. Explicații suplimentare. Simularea examenului.
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Seminar introductiv: stabilirea grupelor, prezentarea temelor, discutarea bibliografiei	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Discuții cu caracter organizatoric. Prezentarea bibliografiei de seminar, a condițiilor care trebuie îndeplinite de către studenți precum , a regimului prezențelor etc.
Școala geopolitică anglo-saxonă	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Bibliografie: Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Comunicare.ro, 2008, pp. 45-72; Silviu Neguț, Vasile Cucu, Liviu Bogdan Vlad, Geopolitica României, Târgoviște, Transversal, 2004, pp. 31-38; Geoffrey Sloan, „Sir Halford Mackinder: The Heartland Theory Then and Now”, în Colin Gray, Geoffrey Sloan, (eds.), Geopolitics, Geography and Strategy, London, Frank Cass Publishers, 1999, pp. 15-38; Jon Sumida, „Alfred Thayer Mahan, Geopolitician”, în Colin Gray, Geoffrey Sloan, (eds.), Geopolitics, Geography and Strategy, London, Frank Cass Publishers, 1999, pp. 39-62.
Școala geopolitică germană	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Bibliografie: Paul Dobrescu, <i>Geopolitica</i> , București, Comunicare.ro, 2008, pp. 73-100; Holger Hervig, „Geopolitik: Haushofer, Hitler and Lebensraum”, în Colin Gray, Geoffrey Sloan, (eds.), <i>Geopolitics, Geography and Strategy</i> , London, Frank Cass Publishers, 1999, pp. 218-241.
Geopolitica spațiului ex-sovietic	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Bibliografie: Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Comunicare.ro, 2008, pp. 281-330; Brzezinski, Zbigniew, Marea tablă de șah. Supremația americană și imperativele sale geostrategice, Editura Univers Enciclopedic, 2000, pp. 102-138.
Geopolitica Islamului	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Bibliografie: Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Comunicare.ro, 2008, pp. 331-362.
Geopolitica spațiului american	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Paul Dobrescu, Geopolitica, București, Comunicare.ro, 2008, pp. 239-280; Fareed Zakaria, Lumea post-americană și ascensiunea restului, Iași, Polirom, 2010, capitolele 1, 3, 6, 7.
Geopolitica României	Brainstorming, evaluare,	Bibliografie: Strategia de securitate națională a României, 2007; Silviu Neguț, Vasile Cucu, Liviu Bogdan Vlad,

	chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Geopolitica României, Târgoviște, Transversal, 2004, pp. 188-220; Rodica Dinulescu, Argumentul nuclear în politica externă a statelor, Iași, Institutul European, 2011, pp. 324-348.
Puteri în ascensiune: China	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Bibliografie: Daniel Dăianu, Daniela Zaharia, Vlad Nistor, articolele din Revista de politică internațională, an I, nr IV, 2006, pp. 7-28 (disponibilă la cerere). Brzezinski, Zbigniew, Triada Geostrategică, Editura Historia, 2006, pp. 15-56 Parag Khanna, Lumea a doua. Imperii și influență în noua ordine globală, București, Polirom, 2008, pp. 87-91, 246-252, 272-290. Fareed Zakaria, The Post-American World (and the rise of the rest), Londra, Penguin Books, 2009, (vezi traducerea în limba română apărută la editura Polirom, capitolul „Concurentul” sau „Competitorul”).
Geopolitica Uniunii Europene	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Bibliografie: Kahn, Sylvain, Geopolitica Uniunii Europene, Cartier, Chișinău, 2008, pp. 85-167. Silviu Neguț, Introducere în geopolitică, Editura Meteor Press, 2006, pp. 161-173. Paul Dobrescu, Geopolitica, Editura Comunicare. Ro, București, 2003, capitolul „Europa: lecția de geopolitică a secolului XX”.
Eurasianismul: valențe geopolitice și implicații ideologice	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Bibliografie: Didier Chaudet, Florent Parmentier, Benoît Pélopidas, <i>Imperiul în oglindă. Strategii de mare putere în Statele Unite și în Rusia</i> , Chișinău, Cartier, 2008, pp. 73-112, 166-192, 217-230 (disponibilă la cerere). Mark Bassin, „Eurasianism: «Classical» and «Neo». The lines of continuity”. Documentul poate fi accesat prin intermediul acestui link: http://src-h.slav.hokudai.ac.jp/coe21/publish/no17_ses/14bassin.pdf .
Neoconservatorismul: valențe geopolitice și implicații ideologice	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Bibliografie: Didier Chaudet, Florent Parmentier, Benoît Pélopidas, <i>Imperiul în oglindă. Strategii de mare putere în Statele Unite și în Rusia</i> , Chișinău, Cartier, 2008, pp. 25-72, 139-165 (disponibilă la cerere, atât în limba română cât și în engleză).
Geopolitica drogurilor	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Bibliografie: Alain Labrousse, Geopolitica drogurilor, Ideea Europeană, București, 2004, 132 pp., (disponibilă la cerere). Xavier Raufer, Cele 13 capcane ale haosului mondial, Corint, București, 2004, 83-86.
Seminar recapitulativ	Brainstorming, evaluare, chestionare, simulare, lucrul în echipe.	Revizuirea temelor de seminar. Comunicarea individuală a punctajelor obținute la seminarii.

Bibliografie:

Agnew John, *Geopolitics. Re-visioning world politics*, Second Edition, London, Routledge, 2003.
 Cohen Saul, *Geopolitics. The Geography of International Relations*, Third Edition, London, Rowman & Littlefield.
 Dijkink Gertjan, *National Identity and Geopolitical Visions*, London, Routledge, 1996.
 Dobrescu Paul, *Geopolitica*, București, Editura Comunicare.ro, 2003.
 Flint Colin, *Introduction to geopolitics*, New York, Routledge, 2006.
 Hennig Richard, *Geopolitik. Die Lehre vom Staat als Lebewesen*, Wiesbaden, Springer Fachmedien, 1928.
 Hlihor Constantin, *Geopolitica și Geostrategia în analiza Relațiilor Internaționale Contemporane*, București, Editura Universității Naționale de Apărare "Carol I", 2005.
 Kearns Gerry, *Geopolitics and Empire. The legacy of Halford Mackinder*, Oxford University Press, 2009.
 Kjellen Rudolf, *Die Großmächte und die Weltkrise*, Wiesbaden, Springer Fachmedien, 1921.
 Mahan Alfred Thayer, *The Influence of Sea Power Upon History*, Little, Brown and Co., 1890.
 Short John, *An Introduction to Political Geography*, London, Routledge, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Prin însușirea conceptelor teoretico-metodologice și abordarea aspectelor practice incluse în disciplina „Geopolitică și Geostrategie”, studenții dobândesc un bagaj de cunoștințe consistent, în concordanță cu competențele specifice cerute.
- Cursul există în programa de studii a universităților și facultăților de profil din România și din străinătate;

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		Examen scris.	50%
10.5 Seminar / laborator	Prezenta , activitate de seminar, referate	Participare activă; evaluarea referatelor pornind de la criterii precum structura, normele de redactare, instrumentele analitice utilizate; regimul prezențelor.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Studenții pot obține nota 5, dacă fac dovada îndeplinirii acceptabile a cel puțin 40% din cerințele la examen și a cerințelor minimale de la activitățile de seminar (participare la dezbateri, realizarea a cel puțin unui referat tematic etc.)			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Director departament (Semnătura):